

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»

Кафедра психології та суспільно-гуманітарних наук

РОБОЧА ПРОГРАМА (СИЛАБУС)
навчальної дисципліни «Психологія управління»
на 2024/2025 навчальний рік

1. Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Освітня програма	Психологія
Статус дисципліни	Обов'язкова
Форма здобуття освіти	очна
Рік підготовки, семестр	4 рік/8 семестр
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/загальна кількість годин)	4/120
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Модульний контроль
Мова викладання	українська
Розміщення курсу	Google classroom

2. Інформація про викладача

1. Викладач: Гальченко Вікторія Миколаївна, доцент кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук, кандидат психологічних наук, доцент.

Робочий кабінет (№102), графік роботи: середа, п'ятниця 8.00-18:00.

2. Віртуальний офіс: E-mail: v.galchenko@istu.edu.ua, посилання на вебінар в Google classroom, графік консультацій: п'ятниця 16:00-17:00.

3. Анотація навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: ознайомлення здобувачів вищої освіти з психологічними особливостями процесу управління, закономірностями соціальної взаємодії в організації, та особливостями застосовування методів психологічного дослідження в роботі з персоналом.

Завдання навчальної дисципліни:

- **ознайомлення здобувачів вищої освіти з базовими знаннями щодо:**
 - психології управління як галузі психологічної науки (предмету, об'єкту, завдань, структури, її функцій та основних категорій);
 - методологічних засад психології управління (різновидів методів та прийомів);
 - структурних особливостей особистості працівника, психологічної ієрархії складових особистості як основи управлінської діяльності менеджера;
 - особливостей організаційної діяльності менеджера, його емоційно-вольового впливу на підлеглих;
 - особливостей авторитету і влади керівника організації;
 - сутності та ролі організації в управлінні, її соціально-психологічної характеристики;
 - психологічної структури управлінської діяльності;
 - соціально-психологічну специфіку ділового спілкування в системі управління;

- методів подолання конфліктів в організації, формування прийняттого соціально-психологічного клімату в колективі;
 - психології планування людських ресурсів, особливостей добору кадрів та оцінювання діяльності персоналу;
 - особливостей рекламної діяльності в організації, створення позитивного іміджу організації.
 - **формування вміння:**
 - використовувати знання про психологію управління як галузь науки у практичній діяльності, тобто реалізовувати на практиці основні завдання та функції психології управління в процесі роботи з колективом;
 - здійснювати діагностично-прогностичну діяльність організації, застосовуючи методи психології управління, спираючись на її методологічні засади;
 - акумулювати та адаптувати передовий досвід до власної професійної діяльності з урахуванням психологічних особливостей колективу працівників та кожної особистості зокрема;
 - адекватно застосовувати різноманітні методи, прийоми, засоби та організаційні форми в роботі з колективом – вчасно попереджувати конфлікти ситуації, створювати умови для творчої реалізації кожного працівника;
 - допомагати керівникові виробляти власний стиль керівництва, враховуючи загальні та спеціальні принципи психології управління;
 - створювати психологічно сприятливу атмосферу для підвищення продуктивності праці в організації;
 - адекватно до вікових та психофізіологічних особливостей розвитку працівників здійснювати консультування щодо перепідготовки та перекваліфікації кадрів;
 - налагоджувати безпосередні особистісні контакти з кожним підлеглим з метою створення максимально сприятливих умов для праці;
 - постійно займатися власним саморозвитком та самоосвітою з метою вдосконалення умінь та навичок у роботі з колективом, забезпечення сприятливих умов для виявлення та стимулювання праці творчих індивідуальностей в організації.
 - сприяти створенню позитивного іміджу організації та власного іміджу на ринку праці, активно займатися рекламною діяльністю на користь підприємства чи організації.
 - **розвиток у здобувачів таких комунікаційних навичок:**
 - вільно вступати в комунікацію, налагоджувати позитивну психологічну атмосферу спілкування, взаємодіяти на гуманістичних засадах;
 - командної роботи у процесі колективного обговорення проблемних ситуацій.
 - **формування здатності самостійно та відповідально застосовувати здобуті знання та навички:**
 - пропонувати власні шляхи розв'язання проблем професійної діяльності, аргументувати власні позиції, приймати відповідальні рішення;
 - дотримуватись етичних принципів у професійній діяльності психолога, діяти за засадах демократизму та гуманізму, сповідуючи загальнолюдські цінності.
 - свідомо прагнути до постійного саморозвитку та професійного самовдосконалення.
- Навчальна дисципліна вносить вклад у формування таких компетентностей та досягнення таких результатів навчання, передбачених освітньою програмою:
- загальні компетентності (ЗК):*
- ЗК1.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
 - ЗК2.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
 - ЗК3.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
 - ЗК4.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
 - ЗК5.** Здатність бути критичним і самокритичним.
 - ЗК6.** Здатність приймати обґрунтовані рішення.
 - ЗК7.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
 - ЗК8.** Навички міжособистісної взаємодії.
 - ЗК9.** Здатність працювати в команді.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання).

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПРН4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПРН5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПРН6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПРН7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПРН8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефаківців.

ПРН9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).

ПРН10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПРН11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).

ПРН12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів тощо, відповідно до вимог замовника.

ПРН14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПРН15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПРН18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

Пререквізити: базові знання загальної, вікової психології, психології особистості, психодіагностики, психологічного консультування, соціальної психології, психології спілкування.

Рекомендовані навчальні матеріали та ресурси

Основна література

1. Бакаленко О. А. Психологія управління: навч. посіб. Харків: ХНУРЕ, 2020. 120 с.
2. Кисіль З. Р. Психологія управління. Херсон : Олді-Плюс, 2023. 648 с.
3. Колот А.М. Мотивація, стимулювання й оцінка персоналу Київ: КНЕУ, 2022. 337 с.
4. Мельник Л.П. Психологія в управлінні. Київ: Основа, 2023. 299 с.
5. Методики дослідження психічного здоров'я та благополуччя персоналу організацій : психологічний практикум. за ред. Л. М. Карамушки. Київ : Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2023. 76 с.
6. Постоян Т. Г. Психологія управління: навч. посібн. Одеса: Університет Ушинського, 2020. 195 с.
7. Ходаківський Є.І. Психологія управління. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 663 с.

Допоміжна література

1. Бахмутова, Л., Неска, А. (2022). Професійна життєстійкість – головний особистісний ресурс українських біженців у Польщі. Матеріали III Науковометодичного семінару. Особистісні та психофізичні ресурси життєстійкості (26 вересня 2022 р., м. Київ. с. 3-5).
2. Гальченко В.М., Семенча Л.Г. Професійна культура як системоутворювальний фактор успішності майбутніх педагогів у професійній діяльності. The XXI century education: realities, challenges, development trends: collective monograph / Ed.: prof. Hanna Tsvietkova – Hameln : InterGING, 2020. 658 с. С. 509-522.
3. Гусак В. М. Взаємозв'язок професійно-психологічної культури та психологічного благополуччя у майбутніх соціальних працівників. Габітус. 2020. Вип. 19. С. 106-110.
4. Карамушка, Л.М. (2022). Психічне здоров'я персоналу організацій в умовах війни: основні вияви і ресурси. Вчені записки Університету «Крок», 3(67). С. 124-133. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-67-124-133>
5. Кисіль З.Р., Швець Д.В. Психологія управління: Навчальний посібник у схемах, таблицях, коментарях. Одеса: Видавництво ОДУВС, 2023. 208 с.
6. Малєєв Д.В., Андрєєнкова В. Л., Байдик В. В. та ін. Впровадження відновного підходу, посередництва, медіації та практики функціонування служб порозуміння в закладах освіти та ін. – Київ: видавництво ФО-П Буря О.Д., 2023 188 с.
7. Репетій С.Т., Гальченко В.М. Духовно-творчий розвиток як основа професійної культури майбутніх фахівців: філософсько-антропологічний аспект. Перспективи. Соціально-політичний журнал. Випуск 2. Одеса, Видавничий дім «Гельветика», 2021. С. 43-50

Інформаційні ресурси

1. <https://lastrada.org.ua/pro-organizacziyu> 13.Schultz D. P., Schultz S. E. Psychology and work today: An introduction to industrial and organizational psychology. Routledge, 2020. Ла Страда. Громадська правозахисна організація, офіційний сайт
2. <http://nbuv.gov.ua> - Електронні інформаційні Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського ресурси
3. <http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/dlia-avtoriv> Актуальні проблеми психології. Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України
4. <https://www.apa.org/pubs/journals/amp/> -American Psychological Association
5. <https://www.tandfonline.com/toc/vsoc20/current> The Journal of Social Psychology
6. Прищак, М. Д. Психологія управління в організації: навч. посіб. М. Д. Прищак, О. Й. Лесько. [2-ге вид., перероб. і доп.]. Вінниця, 2016. 150 с.
https://shron1.chtyvo.org.ua/Pryschak_Mykola/Psykholohiia_upravlinnia_v_orhanizatsii.pdf (Дата звернення: 18.11.2024 р.).
8. Психологія управління (дистанційний курс)
<https://pdp.nacs.gov.ua/courses/psykholohiiupravlinnia> (Дата звернення: 19.08.2024 р.).
9. Яшник С. В. Психологія управління: ЕНК [для студентів спеціальності «Психологія»]. URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=823> (Дата звернення: 18.09.2024 р.).

4. Організація вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Форми занять (найменування, кількість годин)	Форми контролю	Максимальна кількість балів
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПСИХОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ			
Тема 1. Предмет та завдання курсу «Психологія управління». Методологічні основи психології управління.			
	Лекція 1-2 - 4 год.	Опитування	
	Практичне заняття 1 – 2 год.	Перевірка індивідуальних завдань	20
	Самостійна робота – 9 год	Див. примітку.	
Тема 2. Особистість працівника, її структура і прояви.			
	Лекція 3-4 - 4 год.	Опитування	
	Практичне заняття 2 – 2 год.	Перевірка індивідуальних завдань	20
	Самостійна робота – 9 год	Див. примітку.	
Тема 3. Організаційна діяльність менеджера в системі управління. Авторитет і влада керівника організації.			
	Лекція -5-6 -4 год.	Опитування	
	Практичне заняття 3 – 2 год.	Перевірка індивідуальних завдань	20
	Самостійна робота –9 год	Див. примітку.	
Тема 4. Психологія управлінської діяльності. Психологія організації в управлінні. Колектив як об'єкт управління			
	Лекція 7-8 - 4 год.	Опитування	
	Самостійна робота – 9 год	Див. примітку.	
Разом поточна робота			60
Модульний контроль 1 (2 год)	Комп'ютерне тестування		40
Разом за кредитним модулем			100
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ			
Тема 5. Кадрова політика в організації. Система оцінки персоналу (різні види тестів).			
	Лекція 9-10 - 4 год.	Опитування	
	Самостійна робота – 9 год	Див. примітку.	
Тема 6. Психологія ділового спілкування в управлінні. Управління конфліктами.			
	Лекція 11-12 - 4 год.	Опитування	
	Практичне заняття 5 – 2 год.	Перевірка індивідуальних завдань	20
	Самостійна робота – 9 год	Див. примітку.	

Тема 7. Стрес та професійне вигорання персоналу. Мотивація персоналу: зміст, структура, технології психологічної роботи.			
	<i>Лекція 13-14 - 4 год.</i>	Опитування	
	<i>Практичне заняття 4 – 2 год.</i>	Перевірка індивідуальних завдань	20
	<i>Самостійна робота – 9 год</i>	<i>Див. примітку.</i>	
Тема 8. Створення позитивного іміджу організації. Рекламна діяльність в організації.			
	<i>Лекція 15-16 - 4 год.</i>	Опитування	
	<i>Практичне заняття 6 – 2 год.</i>	Перевірка індивідуальних завдань	20
	<i>Самостійна робота – 9 год</i>	<i>Див. примітку.</i>	
Разом поточна робота			60
	Модульний контроль 2 (2 год)	Комп'ютерне тестування	40
Разом за кредитним модулем			100

Примітка. Завдання та запитання з матеріалу, що виносяться на самостійне опрацювання, включені до індивідуальних завдань та тестових завдань з модульного контролю.

5. Політика навчальної дисципліни

5.1. Політика щодо відвідування занять

- аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно з розкладом, який розміщений на офіційному сайті Університету (ознайомитись за посиланням [Розклад](#));
- права, обов'язки та основні правила поведінки здобувачів освіти протягом навчання в Університеті регламентується [Правилами внутрішнього розпорядку для здобувачів МНТУ](#).

5.2. Політика оцінювання навчальних досягнень здобувачів

- система, шкали та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів наведені у [Положенні про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#);
 - орієнтовані критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів наведені на офіційному сайті Університету (ознайомитись за посиланням [Орієнтовані критерії](#)).
- Оцінювання індивідуального завдання** (максимум – 20 балів) здійснюється за такими **критеріями**: 19-20 балів – завдання виконано повністю, глибоко та аргументовано, з чіткою структурою, оригінальними ідеями та практичними рекомендаціями; 15–18 балів – робота загалом відповідає вимогам, але є дрібні недоліки у глибині аналізу чи оформленні; 10–14 балів – завдання виконано частково, з помітними помилками у змісті, структурі чи відповідності вимогам; 6–9 балів – робота поверхнева, з відсутністю глибини, логіки або практичної складової; 1–5 балів – завдання містить значні порушення; 0 балів – завдання не виконано.
- Визначені силабусом навчальні завдання є обов'язковими для виконання здобувачами освіти. Розподіл балів за окремі завдання вказаний у розділі 5 «Організація вивчення навчальної дисципліни»;
 - Правила призначення заохочувальних балів. Заохочувальні бали: участь у міжнародних, всеукраїнських або інших заходах (конкурсах) за тематикою навчальної дисципліни - 5 балів; участь у роботі наукового гуртка кафедри за тематикою навчальної дисципліни - 5 балів.
 - Максимальна кількість балів за поточну роботу упродовж кредитного модуля становить 60 балів, мінімальна кількість балів для допуску до підсумкового оцінювання кредитного модуля

становить 30 балів; максимальна кількість балів за підсумкове оцінювання модульного контролю становить 40 балів;

- можуть бути визнані та зараховані (повністю чи частково) у межах навчальної дисципліни результати навчання, досягнуті здобувачем поза навчальними заняттями в ЗВО «МНТУ» через формальну освіту (на основі додатку до диплому чи академічної довідки), що регулюється [Положенням про організацію освітнього процесу](#), або неформальною, інформальною освіту (через процедуру визнання, яка регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти).

5.3. Політика щодо дедлайнів та перескладання

- усі передбачені програмою завдання мають бути виконані у встановлені викладачем терміни;
- робота, яка здається здобувачем менше ніж за п'ять робочих днів до модульного контролю без поважних причин, не перевіряється викладачем;
- здобувачу, який не здав роботу у встановлені терміни з поважних причин, надається можливість здати її після встановленого терміну за погодженням із викладачем;
- ліквідація академічної заборгованості відбувається у встановлені графіком освітнього процесу терміни та у порядку, передбаченому у [Положенні про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).

5.4. Політика дотримання принципів академічної етики та доброчесності

- здобувачі мають дотримуватись принципів академічної етики та доброчесності наведених у [Кодексі академічної етики](#) та [Положенні про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).
- порушення принципів академічної доброчесності тягне за собою цивільно-правову та дисциплінарну відповідальність, передбачену чинним законодавством та наведеним вище положенням;
- Університет визнає важливість різноманітності студентського контингенту і прагне до створення комфортного інклюзивного та справедливого середовища для навчання різних категорій здобувачів. Будь-яка поведінка (включно з переслідуваннями, сексуальними домаганнями, дискримінацією, розпалюванням ворожнечі), яка загрожує цій атмосфері, не допускається. Інформація про прояви такої поведінки учасниками освітнього процесу під час занять має бути негайно доведена до викладача навчальної дисципліни чи адміністрації Університету.

5.5. Політика оскарження результатів підсумкового контролю

Порядок оскарження результатів підсумкового контролю (кредитний модуль чи атестація) регулюється розділом 6 [Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).

5.6. Політика комунікацій

Комунікації з викладачем:

- усі обов'язкові для виконання завдання з навчальної дисципліни, рекомендації до їх виконання, максимальна кількість балів та дедлайни викладені у розділі «Завдання» відповідного навчального курсу у Class Room;
- усі важливі повідомлення для здобувачів викладач розміщує у розділі «Стрічка» відповідного навчального курсу у Class Room;
- усі виконані завдання здобувач повинен завантажувати для перевірки до навчального курсу у Class Room;
- викладач перевіряє виконане здобувачем завдання протягом наступних трьох робочих днів після завантаження роботи та виставляє отриману оцінку до електронного журналу навчального курсу у Class Room;
- при проведенні заняття у форматі відеоконференцій камери здобувачів мають бути ввімкнені

протягом усього заняття;

- індивідуальні консультації викладач надає здобувачам офлайн у приміщенні та за графіком, визначеними у силабусі, або онлайн у віртуальному офісі за визначеним графіком.

Комунікації в групі

Викладач заохочує дискусії із спірних питань та проблем, що розглядаються у межах навчальної дисципліни, висловлювання власної точки зору здобувачів на предмет їх вирішення. Обговорення та дискусії мають вестись у обстановці поваги до іншої точки зору, шанобливого ставлення до думок опонентів. Критика має бути конструктивною та обґрунтованою.

Силабус навчальної дисципліни складено доцентом кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук, кандидатом психологічних наук, доцентом Вікторією ГАЛЬЧЕНКО

«Погоджено»

Гарант освітньої програми

доктор психол. наук, Ксенія АНДРОСОВИЧ

_____ (підпис)

Ухвалено рішенням кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук (*протокол №7 від 10 січня 2025 року*)

Завідувачка кафедри

доктор психол. наук, Ксенія АНДРОСОВИЧ

_____ (підпис)